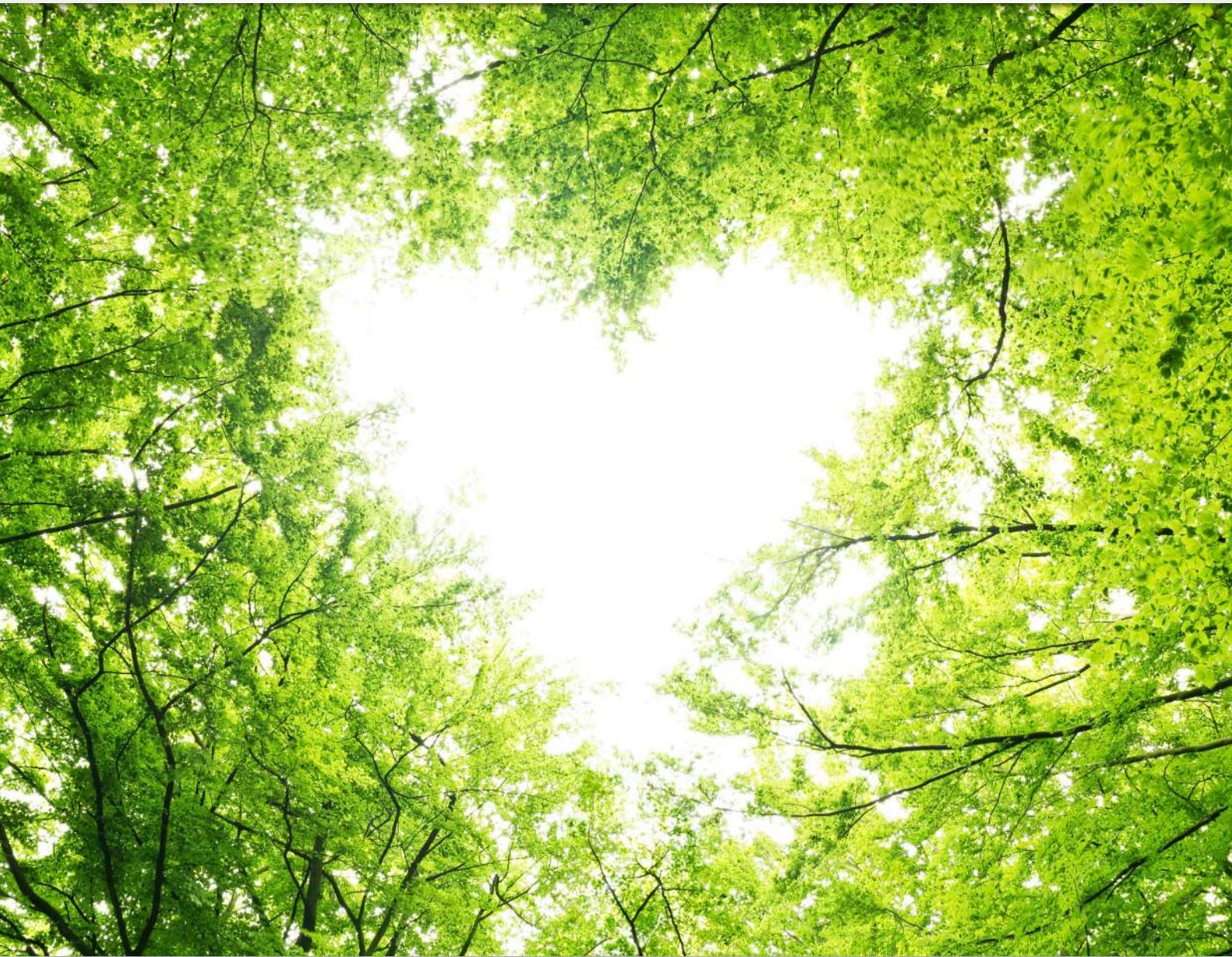

JANUAR 2023

BÆREKRAFT

Lyngson Group/Lyngson

LYNGSON

BÆREKRAFT

Lyngson er en del av Lyngson Group og er en av de ledende aktørene på det norske markedet innen radiatorer og konvektorer for vannbåren varme. Lyngson har som mål å handle med miljøbevissthet og å bidra til et bærekraftig samfunn.

Vi skal bruke naturens ressurser så skånsomt og effektivt som det er teknisk mulig og økonomisk forsvarlig. Vi jobber for at våre partnere skal opptre på samme måte.

Dette betyr at vi jobber med alle aspekter av livssyklusen til produktene våre; fra tegnebrettet under produktutviklingen til de endelig resirkuleres.

1. Aktuelt situasjonsanalyse

Nedenfor er en beskrivelse av hvordan vi i dag jobber med bærekraft i produktenes ulike stadier i deres livssyklus.

1.1 Råvare

Stålet som brukes i panelradiatorene våre kommer for det meste fra SSAB i Sverige. Stålproduksjon er en energikrevende produksjon, men ved aktivt å velge SSAB som leverandør får vi tilgang til stål fra en av verdens mest energieffektive stålprodusenter, målt i CO₂-utslipp per tonn stål. For eksempel slipper produksjonen av kaldvalset stål ut anslagsvis 6 % mindre karbondioksid enn det europeiske gjennomsnittet og så mye som 17 % mindre enn gjennomsnittet i Kina.

Stål er verdens mest resirkulerte materiale og det kan resirkuleres om og om igjen uten å miste egenskapene. SSAB bruker omtrent 20 % av skrapet i stålproduksjonen i Sverige og Finland 2.

SSAB har også som mål å være den første i verden som produserer fossilfritt stål. Det fossilfrie stålet er planlagt introdusert i 2026. De har også som mål å bli fossilfritt som selskap innen 2045

Ettersom vi har valgt en stålleverandør med produksjon i Sverige, reduserer vi også våre transporter, da stålet fraktes relativt med kort avstand fra SSAB i Sverige til vår fabrikk i Latvia.

1.2 Produksjon

Panelradiatorene våre produseres i vår fabrikk i Latvia. Fabrikken har vært sertifisert i henhold til ISO 50001 – Energiledelse siden 2018. Fabrikkløkene er moderne og godt isolerte. Her jobber vi hele tiden med å måle energiforbruket vårt, gjøre tiltak for å redusere det og gradvis gå over til fossilfri energi.

1.3 Logistikk

Våre produkter fraktes hovedsakelig med lastebil til våre kunder. I tillegg til å ha produksjonen vår nær sluttmarkedet, jobber vi kontinuerlig med å effektivisere logistikken vår slik at produktene våre genererer minst mulig utslipp.

Vi sørger for å pakke radiatorene og laste lastebilene så optimalt som mulig for å utnytte plassen. Gjennom et godt utbygd og etablert distribusjonsnettverk i Norge optimerer vi rutene som kjøres.

Fordi vi produserer radiatorer basert på kundeordre og takket være en leveringssikkerhet på over 99,5 prosent, betyr dette at vi har svært få restorder. På denne måten minimerer vi unødvendige ekstratransporter.

1.4 Bruk

Vi har et av markedets bredeste sortiment og har også høy evne til å produsere skreddersydde produkter til ulike prosjekter. Vi er ofte med i prosjektene på et tidlig tidspunkt og har da mulighet til å tilby de produktene som passer best for hvert enkelt prosjekt. Dette sikrer at vi kan tilby de riktige produktene.

I vår produktutvikling jobber vi hele tiden med kontinuerlige forbedringer og vi utvikler produkter og løsninger som er gode både fra et kvalitets- og et miljøperspektiv. Vi tar ansvar for å skape bærekraftig utvikling med produkter og tjenester som effektiviserer installasjoner, forbedrer energieffektiviteten og reduserer ressursforbruket. Et eksempel på dette er vår produktutvikling i takvarmeselementet. Dette er et meget godt produkt med tanke på energiforbruk for mange ulike typer lokaler. Ved å varme opp et rom med strålevarme fra takvarmepaneler kan det oppnås energibesparelser på opptil 30 prosent i forhold til andre varmeløsninger.

I utviklingen av nye produkter tilstreber vi også at disse skal vurderes og godkjennes av etablerte produktvurderingsaktører.

Vårt mål for våre produkter er at levetiden skal være like lang som eiendommens levetid. Det er uvanlig at våre radiatorer og konvektorer skiftes i en eiendom fordi de har blitt defekte eller ikke fungerer lenger. Hvis produktene våre skiftes ut, skyldes det at en eiendom er renoveret og radiatorene da skiftes ut i forbindelse med oppdatering av andre tekniske installasjoner.

1.5 Gjenvinning

Alle Lyngson-produkter kan gjenbrukes. For å minimere risikoen for at produktet kasseres, i stedet for å bli gjenbrukt, er alle ventiler og beslag avtagbare og utskiftbare. Vi bruker derfor kjente merker som har vært på det norske og svenske markedet lenge for å sikre at reservedeler er tilgjengelige i hele produktets levetid. I tilfeller hvor en produsent eller leverandør

av tilbehør forsvinner fra markedet, kan Lyngson alltid tilby et erstatningsprodukt av et annet merke.

Våre panelradiatorer består for det meste av stål. Stål har svært lang levetid og er et av verdens mest resirkulerte materialer. Den har en evig og lukket syklus som gjør at den kan gjenbrukes igjen og igjen til 100 prosent.

2. Mål og aktiviteter i bærekraft 2021-2022

Lyngson og Lyngson Gruppen jobber aktivt for å utvikle sitt arbeid innen bærekraft og har som mål å være en av de ledende aktørene i bransjen på dette området.

For dette formål jobber vi aktivt med en rekke aktiviteter for gradvis å redusere klimapåvirkningen vår. Hovedaktivitetene gjennomført i 2021 og 2022 er beskrevet nedenfor.

2.1 Installasjon av solpaneler på fabrikk

En av våre store investeringer i 2021 var å installere solcellepaneler på fabrikkens tak. Dette forsyner fabrikkens med en stor andel grønn strøm. Dette er den største solcelleinstallasjonene som noen gang er laget i Latvia.

Fakta om solcelleinstallasjonen:

- Installert areal 5800 m². I 2022 kom installasjoner på ytterligere 1200 m².
- Arealet av den totale installasjonen tilsvarer litt over 50 % av fabrikkens takareal.
- Effekt 550 kW i dag. Ytterligere 100 kW kommer til ved årsskiftet.
- Årlig krafttillegg i dag 540.000 kWh/år.
- På topp/helg vil overskytende energitilskudd av grønn strøm distribueres til markedet.
- Gjennomsnittlig strømforbruk tilsvarer i dag ca. 35 % av fabrikkens totale strømbehov.

2.2 ISO 14001-sertifisering

ISO 14001 er en del av ISO 14000-serien som omhandler miljøledelse. Formålet med ISO 14001 er å hjelpe bedrifter med å redusere sin påvirkning på miljøet. ISO 14001 veileder også bedrifter til å sikre at de overholder lover og regler når det gjelder krav til drift fra et miljøperspektiv. Standarden er også at virksomheter stadig skal kunne forbedre sin drift basert på miljøtilpassede prosesser.

Når et styringssystem er innført, kan arbeidsmodellen brukes til egen vurdering og etterlevelse av standarden eller som grunnlag for en ekstern sertifisering.

For at en organisasjon skal motta et ISO 14001-sertifikat, kreves følgende:

- Organisasjonen har eller skaper ett ledningssystem som oppfyller kravene i ISO 14001:2015.
- Organisasjonen har eller lager et styringssystem som oppfyller kravene i ISO 14001:2015.
- Systemet er en naturlig del av organisasjonens daglige virksomhet.
- Systemet er beskrevet.
- System og beskrivelse vedlikeholdes kontinuerlig.
- At virksomheten blir revidert mot kravene i ISO 14001: 2015 av et akkreditert sertifiseringsorgan.

Lyngson / Lyngson Groups mål er at konsernets latviske fabrikk skal være sertifisert i henhold til ISO 14 001 innen årsskiftet 2021/2022.

2.3 Miljøvaredeklarasjon – EPD

En EPD (Environmental Product Declaration) er en redegjørelse for miljøytelsen til et produkt. Erklæringen er basert på beregninger fra en livssyklusanalyse (LCA). EPD-rapporten angir hvilke livssyklusstadier som er beregnet og tall på miljøpåvirkningen.

EPD for produkter samsvarer med internasjonale standarder (EN 15804) og miljødeklarasjonene som er produsert, er gjennomgått og godkjent via en uavhengig verifikasjon. Slik sikrer vi at informasjonen er troverdig og gjennomskiktig.

En av faktorene som rapporteres i en EPD er

klimapåvirkningen som produktet har bidratt med. Klimapåvirkning rapporteres i en såkalt «deklareret enhet» eller «funksjonell enhet» som for eksempel kan være: kg CO₂e per m² eller per kg. (CO₂e står for karbondioksidekvivalenter og er et mål på klimagassutslipp. Tiltaket tar hensyn til at ulike klimagasser kan ha bidratt til drivhuseffekten i ulik grad)

Ved hjelp av EPD-tiltaket er det mulig å vurdere klimapåvirkningen til ulike byggematerialer, noe som kan være viktig når ulike materialvalg skal vurderes i prosjektet. Bruk av EPD-verifiserte produkter kan også gi poeng i sertifisering i henhold til LEED, BREEAM.

Lyngson / Lyngson Group har som mål å utvikle EPD-dimensjoner for radiatorer. LCA'en vil omfatte transport av råvarer til fabrikk, produksjon av produkter og transport til kunde. EPD-målingene vil være i samsvar med internasjonale standarder og være uavhengig sertifisert.

2.4 Klimakompensert transport

Lyngson's distribusjon av radiatorer til kunden fra fabrikk skjer via lastebiler. Så langt er transportsektoren helt avhengig av fossilt brensel og vil fortsette å forårsake CO₂-utslipp i en tid fremover.

Ved å klima kompensere en transport finansierer du tiltak som på ulike måter bidrar til å redusere klimapåvirkende utslipp som skjer utenfor egen drift. Dette kompensere for utslippene du selv har generert. Dette kan for eksempel være treplanting, energi-effektivisering eller investeringer i fornybar energi.

Lyngson / Lyngson Group har som mål å lansere en modell i løpet av 2022 for å gi kundene en mulighet til å klima kompensere sine produkttransporter fra fabrikk til sluttkunde. Dette betyr at CO₂-avtrykket som produktene gjør under transport, vil bli kompensert ved å gjøre en tilsvarende investering i CO₂-kreditter i verifiserte bærekraftprosjekter rundt om i verden. En uavhengig part skal brukes både til å utvikle et beregningsverktøy som beregner klimabelastningen fra transport og for å formidle investeringen i CO₂-kreditter.